24.4.2017

Työelämä
Minna Etu-Seppälä

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI MERITYÖSOPIMUSLAIN SEKÄ YHTEISTOIMINNASTA SUOMALAISISSA JA YHTEISÖNLAAJUISISSA YRITYSRYHMISSÄ ANNETUN LAIN 41 §:N MUUTTAMISESTA (HE 35/2017 vp)

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta saada lausua asiassa.

Hallituksen esityksellä (HE 35/2017 vp) laitetaan täytäntöön ns. liikkeenluovutusdirektiivi merenkulussa.

Merenkulun osalta liikkeenluovutusdirektiiviä (2001/23/EY) on muutettu siten, että se jatkossa koskee myös tietyissä tilanteissa sellaista merialuksen luovutusta, joka on yrityksen tai liikkeen luovutuksen osa tai yritys- tai liiketoiminnan osa. Liikkeenluovutusdirektiivin soveltamisalan ulkopuolella ovat tilanteet, joissa luovutuksen kohteena on ainoastaan yksi tai useampi merialus.

Elinkeinoelämän keskusliiton näkemyksen mukaan on selvää, että liikkeenluovutusdirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät siis ainakin tilanteet, joissa a) luovutetaan ainoastaan yksi tai useampi merialus saman valtion sisällä ja b) tilanteet, joissa tapahtuu yksi tai useampi valtioiden rajat ylittävä aluksen luovutus, eli aluksen lippu vaihtuu. On myöskin selvää, että direktiivi ei rajoita kummassakaan tilanteessa sitä, miten luovutus tapahtuu (myymällä, vuokraamalla alus, lippua vaihtamalla yms.). EK pitää tätä direktiivin lähtökohtaa hyvänä ja tämä lähtökohta tulee toteutua myös direktiivin täytäntöönpanossa Suomessa.

Sen sijaan EK pitää ongelmallisena hallituksen esityksessä mainittuja valtioiden rajat ylittäviä liikkeenluovutuksia ja sitä, miten Suomen työlainsäädäntö näissä tilanteissa ulottuisi toiseen EU-jäsenvaltioon. Hallituksen esityksessä todetaan vain, että rajat ylittävä liikkeen luovutus "ei välttämättä merkitse sitä, että sovellettava laki vaihtuu". EK:n näkemyksen mukaan on erittäin poikkeuksellista, että sovellettava laki ei näissä tilanteissa vaihtuisi. Myös viittaus Rooma I asetuksen soveltamiseen näissä tilanteissa on erikoinen, koska ei ole epäselvää,

missä valtiossa työntekijä tavallisesti työskentelee. Aluksen lippu määrää sovellettavan lainsäädännön ja aluksella työskentelevien työntekijöiden tavallinen työskentelypaikka on alus ja se valtio, jonka lipun alla alus on.

EK näkemyksen mukaan direktiivin täytäntöönpanon tulisikin koskea lähtökohtaisesti vain valtion sisäisiä liikkeenluovutuksia. Sovellettavan lainsäädännön muuttuminen valtion rajat ylittävissä järjestelyissä johtaa siihen, että, kuten maapuolellakin, toimintaympäristön ei voida yleensä katsoa säilyvän niin samanlaisena, että liikkeen luovutuksen kriteerit täyttyisivät. Käsityksemme mukaan myös direktiiviä on tulkittava tällä tavoin.

Lopuksi hallituksen esityksessä todetaan, että merenkulun osalta ei ole EU-oikeuskäytäntöä liikkeenluovutuksista. Näin ollen hallituksen esitykseen sisältyville esimerkeille tai osatekijöille, joilla liikkeenluovutusta pyritään merenkulun osalta määrittelemään ei tule antaa oikeudellista painoarvoa.

Kunnioittavasti

Minna Etu-Seppälä